

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Роман ПЕТРИШИН
«9» грудня 2022 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

з «Основ психології та педагогіки»
для абітурієнтів на освітній рівень «бакалавр»
(скорочена форма навчання)
галузь знань 23 «Соціальна робота»
спеціальність 231 «Соціальна робота»

Схвалено вченою радою факультету
педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 5 від «24» грудня 2021 р.

Голова ради

Тетяна ФЕДІРЧИК

Чернівці – 2022

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ

Педагогіка як наука. Предмет і завдання педагогіки. Категорії педагогіки: виховання, освіта, навчання, розвиток і формування особистості. Основні етапи розвитку педагогічної науки: народна педагогіка, духовна педагогіка, світська педагогіка. Джерела педагогічної теорії: педагогічна спадщина минулого, сучасні науково-педагогічні дослідження, передовий педагогічний досвід. Система педагогічних дисциплін: загальна педагогіка (основи педагогіки, теорія виховання, теорія освіти і навчання, школознавство); історія педагогіки, вікова педагогіка, корекційна педагогіка, галузеві педагогіки, методики викладання окремих предметів, соціальна педагогіка, порівняльна педагогіка. Зв'язки педагогіки з іншими науками (суспільними, біологічними, психологічними та ін.).

Історія виникнення педагогіки як науки, основні джерела її розвитку.

Педагогіка у стародавні часи. Розвиток педагогічної думки періоду середньовіччя та в епоху Відродження. Я.А. Коменський – засновник педагогічної науки і видатний класик педагогіки. Основні ідеї педагогіки XVIII-XIX століть. Традиційні засади виховання дітей в Київській Русі: мета, завдання. Дидактична система К.Д. Ушинського. Педагогічні ідеї та педагогічна спадщина А.С. Макаренка. Гуманістична педагогіка В.О. Сухомлинського. Внесок у педагогічну теорію сучасних педагогів-науковців. Передовий педагогічний досвід. Ідеї педагогів новаторів. Народна педагогіка як джерело розвитку педагогічної науки.

Методи науково педагогічного дослідження. Методи науково-педагогічного дослідження: емпіричні методи (педагогічне спостереження, бесіда, анкетування, психолого-педагогічний експеримент, вивчення шкільної документації та учнівських робіт, метод рейтингу, узагальнення незалежних характеристик, соціометрія, психолого-педагогічне тестування); теоретичні методи (аналіз і синтез, індукція та дедукція, порівняння, класифікація, узагальнення, абстрагування, конкретизація); математичні і статистичні методи дослідження (реєстрування, ранжування, шкалування, моделювання).

Загальні закономірності розвитку особливості. Людина як організм, індивід, особистість, індивідуальність. Поняття про розвиток людини, формування її особистості. Рушійні сили та закономірності розвитку особистості. Чинники формування особистості. Спадковість і розвиток. Природні задатки як передумова розвитку людини. Проблема успадкування спеціальних задатків, моральних якостей. Активна позиція особистості та її роль у процесі розвитку і виховання. Вплив середовища на розвиток і формування особистості. Види середовища: природне (географічне), соціальне, мегасередовище, макросередовище, мезосередовище, мікросередовище. Соціалізація людини. Проблеми вікової періодизації у педагогіці. Виховання – визначальний чинник формування особистості. Роль виховання в розвитку успадкованих фізичних і психічних особливостей, у корегуванні впливів

середовища. Залежність виховання від рівня розвитку особистості. Зони актуального і найближчого розвитку особистості. Педагогічна характеристика дітей дошкільного віку, особливості пізнавальної діяльності першокласників та формування особистісних якостей учнів. Особливості виховання і формування особистості підлітка у навчальній діяльності, сім'ї, дитячих об'єднаннях.

Характеристика процесу виховання.

Поняття про мету виховання. Ідеал всебічно і гармонійно розвиненої особистості. Мета національного виховання на сучасному етапі розвитку нашої держави. Головні завдання виховання. Процес виховання, його специфіка і чинники. В.О. Сухомлинський про багатофакторний характер процесу виховання. Ефективність процесу виховання, його завдання, складові та рушійні сили. Внутрішні і зовнішні суперечності. Етапи процесу виховання.

Основні закономірності та принципи виховання. Закони виховання. Закон соціальної зумовленості цілей, змісту, принципів і методів виховання. Закон зумовленості виховання характером діяльності та спілкування вихованців. Закон цілісності та єдності процесу виховання. Закон єдності та взаємозв'язку теорії та практики виховання. Основні закономірності процесу виховання. Принципи виховання. Класифікація принципів виховання.

Основні напрями виховання. Зміст виховання як педагогічна проблема. Основні напрями виховання. Розумове виховання. Формування наукового світогляду. Моральне виховання. В.О. Сухомлинський про моральне виховання. Трудове виховання. Профорієнтація учнів. Етапи профорієнтаційної роботи. Естетичне виховання. Фізичне виховання. Екологічне виховання. Статеве виховання. Основи національного виховання.

Методи виховання. Сутність понять «метод виховання», «прийом виховання», «засоби виховання». Вибір методу та ефективність його використання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості. Методи формування суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності та поведінки. Методи контролю й аналізу рівня вихованості. Застосування методів виховання в умовах сучасної шкільної практики.

Виховання особистості в колективі. Колектив як соціокультурне середовище виховання і розвитку. Поняття «колектив», його сутність, ознаки, функції, структура. Поняття «дитячий колектив», його особливості. Особливості розвитку дитячого колективу. Погляди А.С.Макаренка та В.О.Сухомлинського на розвиток дитячого колективу.

Організаційні форми виховної роботи. Поняття «позакласна робота», «позашкільна робота», їх специфіка і завдання. Специфічні принципи позакласної та позашкільної роботи. Масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи, їхня характеристика та особливості проведення. Позашкільна виховна робота, її завдання і зміст. Поняття «позашкільні навчально-виховні заклади», їх різновиди та напрями діяльності. Творчі об'єднання в позашкільних закладах, їхня класифікація. Взаємозв'язок позакласної та позашкільної роботи.

Національне виховання. Сутність поняття «національне виховання». Мета, принципи та основні напрями національного виховання. «Національна

доктрина розвитку освіти». Основні закономірності виховання в українському суспільстві. Мета й завдання громадського виховання. Сутність, підходи та принципи виховання громадянина.

Дидактика: теорія навчання і освіти. Дидактика як теорія освіти і навчання. Об'єкт і предмет дидактики. Функції дидактики. Завдання дидактики. Історія становлення та розвитку дидактики. Основні категорії дидактики: освіта (загальна, політехнічна, професійна), зміст освіти, знання, уміння, навички, навчання, викладання, учіння, закономірності навчання, принципи навчання, методи навчання, форми організації навчання, контроль результатів навчання. Система дидактичних дисциплін: загальна дидактика, вікова дидактика, галузева дидактика, часткові дидактики. Зв'язки дидактики з іншими науками (суспільними, психологічними, біологічними та ін.). Українська народна дидактика, її мета, завдання та зміст.

Навчання як вид пізнавальної діяльності. Поняття процесу навчання. Навчання як вид пізнавальної діяльності людини. Рушійні сили процесу навчання. Функції процесу навчання: освітня, розвивальна, виховна, функція самовдосконалення особистості. Структура процесу навчання: викладання, учіння; цільовий, стимуляційно-мотиваційний, змістовий, операційно-діяльнісний (методичний, процесуальний), контроль-регулювальний, оцінно-результативний компоненти. Діяльність учителя в процесі навчання: планування, організація та здійснення навчальної діяльності, стимулювання активності учнів, контроль за навчальним процесом та його регулювання, аналіз результатів діяльності, внесення коректив.

Основні принципи і методи навчання. Закони дидактики. Поняття принципів навчання. Різні підходи до класифікації принципів навчання. Правила навчання. Поняття методів навчання. Діалектика взаємозв'язку методів з іншими компонентами процесу навчання. Об'єктивна та суб'єктивна частина методу навчання. Функції методів навчання: стимуляційно-мотиваційна, навчальна, розвивальна, виховна, організаційна, контроль-коригувальна. Прийом як частина методу і самостійна дидактична категорія. Класифікація методів навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання: за джерелом знань, характером пізнавальної діяльності учнів, ступенем керівництва навчальною роботою, дидактичною метою, зовнішньою формою прояву та внутрішньою сутністю, на основі цілісного діяльнісного підходу до процесу навчання; бінарні та полінарні класифікації методів навчання. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні, наочні, практичні; індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні, методи аналогії, порівняння; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі; методи роботи під керівництвом учителя, методи самостійної роботи учнів. Методи стимулювання навчальної діяльності учнів: пізнавальні ігри, навчальні дискусії, роз'яснення значущості навчання, висування навчальних вимог, заохочення й осудження в учінні. Методи контролю і самоконтролю в навчанні: усний, письмовий, графічний, практичний, тестовий, програмований контроль; взаємоконтроль, самоконтроль і самооцінка. Критерії вибору і поєднання методів навчання: врахування

загальної мети освіти і виховання, закономірностей і принципів навчання, особливостей навчального предмета, змісту навчального матеріалу, типу уроку, вікових особливостей учнів, рівня підготовки вчителя. Поняття про засоби навчання. Характеристика дидактичних засобів, особливості їхнього застосування в процесі навчання.

Види і форми організації навчання. Поняття форм організації навчання. Класифікація форм організації навчання за кількістю учнів, місцем навчання, часом проведення, дидактичною метою, ступенем складності, тривалістю навчання. Характеристика класно-урочної системи навчання в сучасній загальноосвітній школі. Урок як форма організації навчання. Вимоги до уроку: загальні, дидактичні, виховні, розвивальні, санітарно-гігієнічні. Типи і структура уроків: урок засвоєння нових знань; урок формування вмінь і навичок; урок застосування знань, умінь і навичок; урок узагальнення і систематизації знань, урок перевірки, оцінювання та корекції знань, умінь і навичок; комбінований урок. Нестандартні уроки: інтегровані, міжпредметні, театралізовані, з різновіковим складом, уроки-ділові ігри, уроки-рольові ігри, уроки-конференції, уроки-змагання, уроки-диспути, уроки-пошуки, уроки-психотренінги тощо. Організація навчальної діяльності учнів на уроці: фронтальна, групова, парна, індивідуальна робота. Підготовка вчителя до уроку. Зміст попередньої та безпосередньої підготовки вчителя до уроку. Позаурочні форми організації навчання: семінарські заняття, практикуми, факультативи, навчальні екскурсії, предметні гуртки, домашня навчальна робота, консультації.

Контроль, перевірка та оцінка знань учнів. Предмет і функції контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів. Принципи контролю і оцінювання навчальних досягнень учнів: індивідуальний характер, систематичність, різноманітність форм проведення, всебічність, об'єктивність, порівнянність, адекватність, прогностичність, гласність, диференційованість. Складові контролю навчальних досягнень: перевірка, оцінювання та облік успішності навчально-пізнавальної діяльності учнів. Перевірка знань, умінь та навичок учнів. Види перевірки: попередня, поточна, періодична (тематична), підсумкова (заклучна). Форми перевірки: фронтальна, групова, індивідуальна, комбінована, самоконтроль; заліки та екзамени. Методи перевірки. Особливості застосування тестів під час здійснення різних видів перевірки. Оцінювання знань, умінь, навичок учнів. Критерії та норми оцінювання рівнів навчальних досягнень учнів за 12-бальною шкалою. Види оцінювання: поточне, тематичне, підсумкове. Облік результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Неуспішність учнів і шляхи її подолання.

ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ

Предмет психології. Основні складові психології як науки. Психологія як наука. Предмет психології. Особливості психології як науки. Понятійний апарат. Зв'язок психології з іншими галузями наукового знання. Психологія і філософія. Психологія та природничі науки. Психологія і технічні науки. Психологія та медичні науки. Психологія та суспільні науки. Галузі психології.

Військова психологія. Вікова психологія. Генетична психологія. Екологічна психологія. Зоопсихологія. Інженерна психологія. Космічна психологія. Медична психологія. Патопсихологія. Педагогічна психологія. Порівняльна психологія. Психологія праці. Психологія реклами. Психологія спорту. Психологія торгівлі. Соціальна психологія. Етнопсихологія. Юридична психологія.

Розвиток психології як науки. Давньогрецькі уявлення про світ. Антична психологія. Вчення про душу давньогрецького філософа Аристотеля. Середньовічні психологічні погляди. Соціально-економічні перетворення і розвиток природничих наук у XVII - XVIII ст. Провідні напрями психології XIX-XX ст.

Методи психолого-педагогічних досліджень. Етапи психолого-педагогічних досліджень. Сутність та актуальність проблеми. Формулювання теми дослідження. Об'єкт дослідження. Предмет дослідження. Мета та завдання дослідження. Формулювання гіпотези та її перевірка. Формулювання висновків. Розробка програми експериментально-дослідної роботи. Групи методів психології. Загальнонаукові методи. Конкретні наукові методи. Спостереження. Етапи спостереження. Зовнішнє спостереження. Внутрішнє спостереження або самоспостереження. Методи опитування (бесіда, інтерв'ю, анкетування). Вивчення продуктів діяльності досліджуваних. Тестування. Рейтинг. Експеримент. Види експерименту. Теоретичні методи (метод вивчення нормативних та інструктивно-методичних документів, аналіз документації, складання бібліографії, реферування, конспектування, анотування, цитування, історико-генетичний метод, метод моделювання, аналіз, синтез, класифікація, абстрагування, порівняння, узагальнення). Математичні та статистичні методи.

Темперамент. Історичні аспекти вчення про темперамент. Психологічні ідеї Гіппократа. Перша класифікація темпераментів Клавдія Галена на основі чотирьох первинних рідин. Чотири основні властивості темпераменту, встановлені Е. Кречмером. Чутливість до подразників. Настрій. Темп психічної діяльності. Дослідження І.П. Павлова про чотири основні типи нервової системи. Ідея І.П. Павлова зв'язку особливостей темпераменту з анатомо-фізіологічними властивостями нервової системи. Типи нервової системи за І.П. Павловим. Жвавий тип (сангвінік). Спокійний тип (флегматик). Нестримний тип (холерик). Слабкий тип (меланхолік). Проміжні форми типів нервової системи. Причини збільшення кількості слабких, неврівноважених, інертних типів нервової системи людини у 40-х рр. XX ст. Специфічно людські типи нервової діяльності. Художній, мислительний та художньо-мислительний типи нервової діяльності. Поділ індивідів на екстравертів, інтровертів і невротиків.

Увага. Увага як форма психічної діяльності людини. Фізіологічний механізм уваги. Психологічний механізм уваги. Види уваги. Мимовільна і довільна увага. Післядовільна увага. Зовнішня увага. Внутрішня увага. Характерні риси уваги. Об'єктивні та суб'єктивні фактори, що детермінують увагу.

Відчуття як психічний пізнавальний процес. Органи чуття. Аналізатори як матеріальний орган чуття. Виникнення відчуття. Частини

аналізатора. Рефлекторна дуга. Принцип зворотного зв'язку І.М. Сеченова. Класифікація відчуттів. Екстрацептивні відчуття. Інтроцептивні відчуття. Кінестетичні й статичні відчуття. Проміжні й самостійні відчуття. Чутливість та її вимірювання. Нижній поріг відчуттів. Верхній поріг відчуттів.

Сприйняття та його сутність. Сприйняття (сприймання) як психічний процес. Види сприйняття (зорове, слухове, тактильне, смакове, нюхове). Сприйняття простору, часу, руху, предмета, мови, музики. людини людиною. Спостережливість.

Пам'ять, види та процеси пам'яті. Пам'ять як одна з характеристик психічних процесів. Умовний рефлекс за І. Павловим. Види пам'яті. Моторна пам'ять. Емоційна пам'ять. Образна пам'ять. Ейдетична пам'ять. Словесно-логічна пам'ять. Мимовільна пам'ять. Довільна пам'ять. Тривала пам'ять. Короткочасна пам'ять. Оперативна пам'ять. Процеси пам'яті. Запам'ятовування. Відтворення. Впізнавання. Згадування. Забування. Ремінісценція. Збереження інформації. Обсяг пам'яті. Індивідуальні відмінності в процесах пам'яті.

Мислення як аналітико-синтетична діяльність мозку. Мислення як психічний процес. Поняття. Розумові дії (аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, класифікація). Асоціативність мислення, судження, умовиводи, розуміння. Типи асоціацій (за суміжністю, за подібністю, за контрастом). Індуктивні умовиводи. Дедуктивні умовиводи. Уява як вища форма розумової діяльності. Види уяви. Відтворювальна уява. Творча уява.

Воля та вольові дії у структурі особистості. Воля як психічний процес. Вольові дії. Функції волі. Спонукальна функція волі. Гальмівна функція волі. Ризик. Види ризику. Ситуативний ризик. Надситуативний ризик. Виправданий ризик. Невиправданий ризик. Засоби саморегуляції поведінки й діяльності людини. Мотивація. Емоції. Бажання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аймедов К.В., Бабієнко В.В., Бабієнко В.А., Сторож В.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник. К.: Видавничий Дім "Слово", 2014. 352 с.
2. Балахтар В. В. Психологія і педагогіка : навч.-метод. посібник. – Чернівці : Книги ХХІ, 2011. – 156 с.
3. Бандурка О.М. Основи психології і педагогіки : підручник для вищ. навч. закл. МВС України / О.М.Бандурка, В.О.Тюріна, О.І.Федоренко ; МВС України, Нац. ун-т внутр. справ. - Х. : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003.- 335 с.
4. Бех І. Д. Виховання особистості: підруч. Київ : Либідь, 2008. 689 с.
5. Бондар В. І. Дидактика: підруч. [для студ. вищ. пед. навч. закл.] / В. І. Бондар. – К. : Либідь, 2005. – 264 с.
6. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки : навч. посіб. / М. Й. Варій, В. Л. Ортинський. – К. : ЦУЛ, 2009. – 376 с.
7. Васянович Г. Педагогічна етика: нач. метод. посіб. Львів: Норма, 2005. 344с.
8. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посіб. Дрогобич: Коло, 2003. 528 с
9. Вікова та педагогічна психологія / За ред. О.В. Скрипченка, Л.В.Долинської, З.В. Огороднійчук та ін. - К., 2001. -С 281-317.
10. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. Вид. 3-тє. Київ : Академвидав, 2009.
11. Жуков С. М. Історія психології : навч. посіб. / С. М. Жуков, Т. В. Жукова. – [Вид. 2-ге, доп., випр. та перероб.]. – К. : Кондор, 2009. – 232 с.
12. Загальна психологія. / За загальною редакцією академіка С.Д. Максименка. Підручник. – 2-ге вид., переробл. І доп.- Вінниця: Нова Книга, 2004, - 704 с.
13. Зайченко І. В. Педагогіка : підруч. Вид. 3-є, переробл. та доповн. Київ : Вид. Ліра, 2016. 455 с.
14. Закон України «Про вищу освіту». URL: zakon.rada.gov.ua/go/1556-18
15. Закон України «Про освіту» від 5.09.2017р. Київ: АЛЕРТА, 2018. 120с. URL : www.golos.com.ua/article/294010.
16. Ковальчук І. В. Педагогіка: посібник/ І. В. Ковальчук. - Чернівці : Рута, 2018.- 367с.
17. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник / О.Г. Кучерявий. -К. : Видавничий Дім "Слово", 2014. –440 с.
18. М'ясоїд П.А. Курс загальної психології. У 2-х тт. (комплект) : підручник. – К. : Алерта, 2013.
19. Максименко В.П. Дидактика: курс лекцій. Хмельницький : ХМЦНП, 2013. – 223 с.
20. Максименко С. Д, Соловієнко В. О. Загальна психологія : навч. посіб. – К., 2000.
21. Малафіїк І.В. Дидактика новітньої школи : навч. посіб. для студентів ВНЗ

- І. В. Малафійк. - Київ : Слово, 2015. – 630с.
22. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: mon.gov.ua/новини%202016/12/05/Konceptziya.pdf
23. Павелків Р. В. Вікова психологія : підручник / Р. В. Павелків. – К. : Кондор, 2011. – 469 с.
24. Пащенко М.І., Красноштан І.В. Педагогіка. – К. : Центр навчальної літератури, 2018. - 228с.
25. Педагогіка : баз. підруч. для студ. вищ. навч. закладів III – IV рівнів акредитації / Кол. авторів ; за ред. І. Ф. Прокопенка. Харків : Фоліо, 2015.
26. Педагогіка: практикум: навч. посіб. / Г. Х. Яворська, О. П. Ноздрова ; за заг. ред. д-ра пед. наук, проф. Г. Х. Яворської. - Одеса : Букаєв Вадим Вікторович [вид.], 2014. - 169 с.
27. Психологія / За ред. Ю.Л. Трофімова. – К.: Либідь, 2000. – 558 с.
28. Психологія : навч. посіб. / за ред. О. В. Винославської. – К., 2005. – 352 с.
29. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: учебник / С. Л. Рубинштейн. – СПб. : ПИТЕР, 2012. – 713 с. – (Серия «Мастера психологии»).
30. Савчин М. В. Загальна психологія : навч. посіб. / М. В. Савчин. – К. : Академвидав, 2011.
31. Фізеші О. Й. Педагогіка: Основи педагогіки. Дидактика. Теорія та методика виховання. Школознавство: навч. посібник / Й. О. Фізеші. -К. : Кондор, 2013.- 390 с.
32. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Михайло Миколайович Фіцула. – [2-ге вид., випр., доп.]. – К.: Академвидав, 2007. – 560 с.
33. Цимбалюк І. М. Психологія : навч. посібник для вищ. навч. закладів / І. М. Цимбалюк. – 2-ге вид. – К. : Професіонал, 2006. – 576 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
відповідей на усному комплексному фаховому іспиті
з педагогіки та психології для абітурієнтів ОР «бакалавр»
спеціальності «Соціальна робота» скороченого терміну навчання

Мінімальна кількість балів на вступному випробуванні – 100.

Знання абітурієнтів оцінюються за такими критеріями:

174-200 балів ставиться, якщо: студент глибоко і всебічно знає зміст питань курсів, наукові першоджерела; логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем вищого навчального закладу, демонструє високий рівень компетентності; здатний передбачати, прогнозувати, вирішує проблемні завдання.

149-173 бали ставиться, якщо: студент твердо знає навчальний матеріал; оволодів досконало практичними навичками; аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психолого-педагогічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

124-148 бали ставиться, якщо: студент в основному знає зміст питання, але непереконливо відповідає, плутає поняття; невпевнено виконує практичні завдання, допускає неточності у теоретичних знаннях; не вміє оцінювати психолого-педагогічні факти та явища, встановлювати взаємозв'язок теорії та практики.

0-123 бали ставиться, якщо студент не розкрив питання; не володіє теоретичними знаннями, не знає наукових фактів визначень; виявляє низький рівень навичок пояснення і обґрунтування психолого-педагогічних явищ і ситуацій.